

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden:

**HAVACILIK BİLGİ HİZMETLERİNİN YÜRÜTÜLMESİNE İLİŞKİN USUL VE
ESASLARA DAİR TALİMAT
(SHT-AIS)**

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanım ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Talimatın amacı; Türk Hava Sahasında ve havaalanlarında Ulusal ve Uluslararası hava seyrüseferinin emniyet, düzen, verimlilik ve etkinliği için gerekli havacılık bilgi/verilerinin sağlanmasıyla ilgili usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Talimat 1 inci maddede belirtilen hizmetlerin gerçekleştirilmesinde taraf olan;

- a) Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,
- b) Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,
- c) 11 Temmuz 2013 tarih ve 28704 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ve 15 Ocak 2019 tarih ve 30656 (Mükerrer) sayılı Resmi Gazete ile değişikliğe uğrayan “Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcılarının Sertifikalandırılmalarına İlişkin Yönetmelik (SHY-SEYRÜSEFER)” uyarınca havacılık bilgi hizmeti sağlama yetkisi alan/alacak kurum ve kuruluşları, kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Talimat, ülkemizin taraf olduğu 5/6/1945 tarihli ve 4749 sayılı 7 Aralık 1944 tarihinde Chicago’da akit ve imza edilmiş olan Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşması ile Sivil Havacılık Geçici Sözleşmesi ve Bunların Eklerinin Onanması Hakkında Kanun ile yürürlüğe girmiş olan Chicago Sözleşmesi’nin Ek-15’ine, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanununa ve 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi’ne dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve Kısaltmalar

- MADDE 4 -** (1) Bu Talimat’ın uygulanmasında;
- a) AIC: Havacılık Bilgi Genelgesini,
 - b) AIM: Aeronautical Information Management – Havacılık Bilgi Yönetimini,
 - c) AIP: Havacılık Bilgi Yayınını,
 - ç) AIS: Aeronautical Information Service - Havacılık Bilgi Hizmetini,
 - d) AIP Değişikliği: AIP içeriğindeki bilgilerde yapılan kalıcı değişiklikleri,
 - e) AIP Eki: AIP içeriğindeki bilgilerde özel sayfalar yoluyla yapılan geçici değişiklikleri,

f) AIRAC: Operasyon uygulamalarında önemli değişiklikler gerektiren şartların ön bildirimini amaçlayan ve ortak yürürlük tarihlerine dayalı Havacılık Bilgi Düzenleme ve Kontrolü sistemini,

g) ATS: Hava trafik hizmetini,

ğ) ATM: Hava Trafik Yönetimini,

h) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş: Hizmet verdikleri havaalanı, saha veya ünite ile sınırlı olmak üzere Genel Müdürlükçe veya ilgili mevzuat uyarınca havacılık bilgi hizmeti sağlama yetkisi verilmiş kurum ve kuruluşları,

ı) Arazi: Dağlar, tepeler, sırtlar, vadiler, su kütleleri, kalıcı buz ve kar gibi doğal oluşumları içeren ve maniaları içermeyen Dünya yüzeyini,

i) ASHTAM: Uçuş operasyonları açısından önem arz eden, yanardağ aktivitesi, yanardağ püskürmesi ve/veya volkanik kül bulutunu bildiren özel NOTAM serisini,

j) Chicago Sözleşmesi: ICAO tarafından 7 Aralık 1944 tarihinde yayımlanan ve Türkiye'nin 5 Haziran 1945 tarih ve 4749 sayılı Kanun ile taraf olduğu anlaşmayı,

k) CNS: İletişim, seyrüsefer ve gözetim hizmetini,

l) DHMİ: Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,

m) Doküman 8126: ICAO tarafından yayınlanan Havacılık Bilgi Hizmetleri El Kitabını,

n) Doküman 10066: ICAO tarafından yayınlanan; kağıt odaklı AIS'ten veri odaklı AIM'e geçişi destekleyen gereçleri, havacılık verisi/bilgisi toplamak, yönetmek ve sağlamak için ayrıntılı gerekleri, havacılık bilgi ürün ve hizmetleriyle ilgili ayrıntıları içeren "Hava Seyrüsefer Hizmetleri İçin Prosedürler-Havacılık Bilgi Yönetimi - PANS-AIM" adlı dokümanı,

o) Doğrulama: Nesnel kanıt sunulması yoluyla, belirli gerekliliklerin yerine getirildiğinin teyit edilmesini,

ö) EUROCONTROL: Avrupa Hava Seyrüsefer Emniyeti Teşkilatını,

p) EGM-96: Dünya Yerçekimi Modeli – 1996'yı,

r) EK 15: Havacılık Bilgi Hizmetlerine ilişkin Standart ve Tavsiye edilen uygulamaların ilki olarak, Uluslararası Sivil Havacılık Konvansiyonununun 37. madde hükümleri uyarınca ilk kez 15 Mayıs 1953'te kabul edilen "Havacılık Bilgi Hizmetleri" başlıklı Ek Kitabını,

s) Entegre Havacılık Bilgi Paketi: Değişiklik ve Ekleri de içeren AIP, AIC, Havacılık Haritalarından oluşan havacılık bilgisini,

ş) Geçerli Kılma: Nesnel kanıt sunulması yoluyla, belirli amaçlı bir kullanım veya uygulama için gerekliliklerin yerine getirildiğinin teyit edilmesini,

t) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü,

u) Gereklilik: Genellikle kastedilen veya zorunlu, belirlenmiş lüzum veya beklentiye,

ü) Havaalanı: Hava aracının iniş, kalkış ve yüzey hareketi için tamamen veya kısmen kullanılmak üzere kara veya su üzerinde tanımlanmış alanı (bina, tesis ve ekipman dahil),

v) Havacılık bilgisi: Havacılık verilerinin toplanması, analizi ve belli bir formata göre yayınlanmasıyla elde edilen bilgiyi,

y) Havacılık Bilgi Genelgesi: NOTAM olarak veya AIP içerisinde yayınlanacak nitelikte olmayıp uçuş emniyeti, hava seyrüsefer, teknik, idari veya mevzuatsal hususlara ilişkin bilgi içeren bildirim,

z) Havacılık Bilgi Hizmeti: Hava seyrüseferinin emniyeti, düzeni ve etkinliği/verimliliği için gerekli havacılık bilgi ve havacılık verilerinin sağlanmasından sorumlu olunan alanda oluşturulan hizmeti,

aa) Havacılık Bilgi Yayını: Bir devlet tarafından veya bir devletin yetkilendirmesiyle yayımlanan ve hava seyrüseferi için gerekli, kalıcı nitelikteki bilgileri içeren yayını,

bb) Havacılık Bilgi Yönetimi: Kalite teminatı sağlanmış dijital havacılık verisinin değişimi ve sağlanması yoluyla havacılık bilgisinin tüm taraflarla iş birliği içerisinde dinamik ve entegre yönetimi,

cc) Havacılık Haritası: Dünyanın bir parçasının, insan yapımı yapılar ve engebelerin hava seyrüsefer gerekliliklerini karşılamak üzere özel tasarlanmış temsili,

dd) Havacılık Sabit Servisi: Temel olarak hava seyrüseferinin emniyeti ile havacılık hizmetlerinin düzenli, etkin ve ekonomik işleyişi için sağlanan, tanımlı sabit noktalar arasındaki iletişim servisini,

ee) Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kurum/Kuruluş: Hizmet verdikleri havaalanı, saha veya ünite ile sınırlı olmak üzere Genel Müdürlükçe veya ilgili mevzuat uyarınca AIS ve/veya ATS ve/veya CNS hizmeti sağlama yetkisi verilmiş kurum ve kuruluşları,

ff) Hava Trafik Yönetimi: Hava trafiği ve hava sahasının -Hava Trafik Hizmetleri, Hava Sahası Yönetimi ve Hava Trafik Akış Yönetimi dahil- tüm taraflarla iş birliği içerisinde ve hava/yer fonksiyonlarını içerecek şekilde kolaylık ve kesintisiz hizmetlerin sağlanması yoluyla; emniyetli, ekonomik ve etkin olarak dinamik ve entegre yönetimini,

gg) Havacılık verisi: Havacılıkla ilgili gerçeklerin, kavramların veya talimatların iletişim, yorumlama veya işlemeye uygun, resmileştirilmiş bir şekilde gösterimini,

ğğ) Heliport: Helikopterlerin iniş, kalkış ve yüzey hareketi için kısmen veya tamamen kullanım amaçlı bir havaalanı veya bir yapı üzerinde tanımlanmış alanı,

hh) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatını,

ıı) Jeoid: Her türlü etkiden arındırılmış durgun okyanus yüzeyinin karaların altından devam ettiği düşüncesiyle oluşturulan eşpotansiyelli kapalı bir yüzeyi,

ii) Kalite: Bir içkin özellikler bütününe gereklilikleri yerine getirme derecesini,

jj) Kalite Teminatı: Kalite Yönetiminin, kalite gerekliliklerinin yerine getirileceğinin güvencesinin sağlanmasına odaklanan kısmını,

kk) Kalite Yönetim Sistemi: Bir organizasyonu kalite hususunda yönetmek ve kontrol etmek için koordine edilen faaliyetleri,

ll) Mania: Hava aracının yüzey hareketi için belirlenen alanda yer alan; veya havadaki uçağı korumak için belirlenmiş sathın üzerine çıkan; veya bahsedilen bu alanların dışında yer alan ve hava seyrüseferi için risk teşkil ettiği belirlenen; tüm sabit (geçici veya kalıcı) ve hareketli cisim veya yapıları,

mm) NOF: NOTAM Ofisi,

nn) NOTAM: Uçuş hareketi ile ilgili personele herhangi bir havacılık kolaylığı, hizmeti, yöntemi ya da bir tehlikenin varlığı, koşulları veya değişikliğine ilişkin bilgileri, zamanında duyurma amacıyla yapılan bir uyarı yayını,

oo) OPADD: EUROCONTROL Kılavuz İlkeleri-AIS Dinamik Veri İşletme Prosedürleri dokümanını,

öö) PIB: Uçuş öncesi bilgi bültenini,

pp) SHY-SEYRÜSEFER: Genel Müdürlükçe hazırlanarak 11/07/2013 tarihli ve 28704 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcılarının Sertifikalandırılmalarına İlişkin Yönetmeliği,

rr) SNOWTAM: Harekat sahası üzerindeki kar, buz, erimiş kar, don, su birikintisi veya suyla birleşik kar, erimiş kar, buz veya dondan kaynaklı riskli durumların varlığı veya son bulmasını bildiren bir yüzey durum raporu sağlayan, standart bir formatta sunulan özel bir NOTAM serisini,

ss) Uçuş Öncesi Bilgi Bülteni: Uçuştan önce hazırlanan, operasyonel öneme sahip yürürlükteki NOTAM'ların bilgisinin sunumunu,

şş) Uluslararası NOTAM Ofisi: NOTAM'ların uluslararası değişimi için belirlenmiş ofisi,

tt) Veri Bütünlüğü: Bir havacılık verisi ve değerinin ortaya çıkışından veya yetkili değişikliğinden itibaren kaybolmadığına veya değişikliğe uğramadığına dair güvence derecesini,

uu) Veri Çözünürlüğü: Ölçülen veya hesaplanan değer ifade edildiği ve kullanıldığı birim ve basamakları,

üü) Veri Doğruluğu: Tahmini veya ölçülen değer ile gerçek değer arasındaki uygunluk derecesini,

vv) Veri Formatı: Standartlar, şartlar ve veri kalite gerekliliklerini karşılamak üzere sağlanan veri elemanları, kayıtları ve dosyalarından oluşan yapıyı,

yy) Veri İzlenebilirliği: Bir sistem veya veri ürününün, o ürünle ilgili değişikliklerin kaydını ve dolayısıyla son kullanıcıdan veri kaynağına kadar izlenebilecek işlem geçmişini sağlayabilme derecesini,

zz) Veri Kalitesi: Sağlanan verinin; doğruluk, çözünürlük, bütünlük, izlenebilirlik, zamanlılık, tamlık ve format bakımından veri kullanıcısının gerekliliklerini karşıladığına dair güvence derece veya seviyesini,

aaa) Veri Seti: Tanımlanabilir veri toplamını,

bbb) Veri Tamlığı: Amaçlanan kullanımı desteklemek için ihtiyaç duyulan tüm verinin sağlandığına dair güven derecesini,

ccc) Veri Zamanlılığı: Verinin, amaçlanan kullanım zamanına uygun olduğuna dair güvence derecesini,

ddd) WGS-84: Konumları X-Y-Z kartezyen koordinatları olarak ya da enlem, boylam ve elipsoit yükseklik koordinatları olarak tanımlayan, küresel konum belirleme sistemlerinin kullandığı Dünya Jeodezik Sistemini ,

(2) Bu Talimatta yer almayan tanımlar için, 2920 sayılı Kanun ile 10/11/2015 tarihli ve 5431 sayılı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ile İlgili Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun ile ilgili yönetmelikler, ülkemizin üyesi bulunduğu Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları tarafından yayımlanan belgelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar

Havacılık Bilgi Hizmeti Gerekliliği

MADDE 5- (1) Ulusal ve uluslararası ATM sisteminin emniyet, düzen, ekonomiklik ve verimliliğini sürdürülebilir bir şekilde sağlamak üzere, SHY-SEYRÜSEFER uyarınca Hava Seyrüsefer Hizmeti sağlama yetkisi alan/alacak kurum ve kuruluşlar;

a) Havacılık Bilgi Hizmeti sağlayacak, veya

b) Ek 15'te belirtilen Standart ve Tavsiye Edilen Uygulamaları yeterli biçimde karşılamak kaydıyla, bu hizmeti sağlama yetkisini kısmen veya tamamen başka bir Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kurum/Kuruluşa devreder.

Havacılık Bilgi Hizmetinin Sağlanması

MADDE 6- (1) Ülkemizde Havacılık Bilgi Hizmeti, 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 437. Maddesinde belirtilen esaslar ile ICAO ve EUROCONTROL tarafından belirlenip Genel Müdürlük tarafından kabul edilen standartlara uygun olarak ve Genel Müdürlük tarafından SHY-SEYRÜSEFER Yönetmeliği doğrultusunda sertifikalandırılmış Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kurum/Kuruluşlar tarafından sağlanır.

Hava Seyrüseferi İçin Ortak Referans Sistemleri

MADDE 7- (1) Ulusal ve uluslararası hava seyrüseferi için Dünya Jeodezik Sistemi-1984 (WGS-84) yatay referans sistem olarak kullanılır.

(2) Enlem ve boylamı içeren havacılık coğrafi koordinatları WGS-84 jeodezik referans verisi ile uyumlu olarak belirtilir.

(3) Ulusal ve uluslararası hava seyrüseferi için Ortalama Deniz Seviyesi-MSL dikey referans sistemi olarak kullanılır.

(4) Küresel yerçekimi modeli olarak EGM-96 kullanılır.

(5) EGM-96'nın doğruluğunun rakım ve jeoid kıvrım doğruluk gerekliliklerini EGM-96 verisi temelinde karşılamadığı coğrafi pozisyonlarda, yüksek çözünürlüklü (kısa dalga boyu) yerçekimi verisi içeren bölgesel, ulusal ve yerel jeoid modeller geliştirilir ve kullanılır.

(6) EGM-96'dan farklı bir jeoid model kullanıldığında bu model ve EGM-96 arasındaki yükselti dönüşüm için gerekli parametreleri içeren bir model tanımı AIP'de yer alır.

(7) Ulusal ve uluslararası hava seyrüseferi için, zamansal referans sistemi olarak Miladi Takvim ve Koordine Edilmiş Evrensel Zaman-UTC kullanılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Görev ve Sorumluluklar

Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kurum/Kuruluşların Görev ve Sorumlulukları

MADDE 8- (1) AIS sağlayıcı kurum/kuruluş, bu talimat kapsamında verilecek havacılık bilgi hizmetini, tüm hava sahası kullanıcılarına uçuş öncesi ve uçuş esnasında yeterli, kaliteli, zamanında sağlamak ve yürütmek üzere her türlü tedbiri almak hususunda Genel Müdürlüğe karşı sorumludur.

(2) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş, AIM hizmetlerinin uluslararası standartlarda yürütülmesini teminen her türlü tedbiri alır ve aldırır.

(3) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş, Genel Müdürlük veya yetkilendirdiği kurum/kuruluş tarafından gerçekleştirilen haberli ya da habersiz denetlemeleri kolaylaştıracak tedbirleri alır.

(4) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluşun bir iç denetim mekanizması oluşturması ve bu mekanizmanın işleyişine dair prosedürü Genel Müdürlük onayına sunması zorunludur.

(5) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş, Genel Müdürlükçe yayınlanan SHY-SEYRÜSEFER Yönetmeliği 4. Bölümde yer alan Hava Seyrüsefer Hizmetleri İçin Genel Hükümleri AIM hizmetleri yönünden sağlar.

(6) AIS Sağlayıcı kurum/kuruluş, hava seyrüseferinin emniyet, düzen ve verimliliği için gerekli olan havacılık veri ve bilgisini ATM topluluğunun operasyonel gereklilikleri için uygun biçimde sağlayacaktır. ATM topluluğu,

- a) Uçuş planlama, uçuş simülatörü ile uçuş mürettebatını içeren uçuş operasyonlarında yer alanlar ile,
- b) Uçuş bilgi hizmeti sağlamadan sorumlu ATS birimleri ile uçuş öncesi bilgi sağlamadan sorumlu birimleri içerir.

(7) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş, sorumlu olduğu sahalar ile ilgili havacılık verisi ile havacılık bilgisini alacak, düzenleyecek veya toplayacak, hazırlayacak, biçimlendirecek, Entegre Havacılık Bilgi Paketi olarak yayınlayacak/saklayacak ve dağıtacaktır.

(8) AIS'in 24 saat boyunca sağlanmadığı havalimanlarında, AIS birimi sorumluluk sahasındaki hava aracının havada olduğu süre ile birlikte uçuş öncesi ve sonrası 2 saati kapsayacak şekilde havacılık verisi/bilgisi sağlayacaktır.

Genel Müdürlüğün Görev ve Sorumlulukları

MADDE 9- (1) Genel Müdürlük, AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluşun ulusal ve uluslararası mevzuatta yer alan düzenlemelere riayet ettiğini gözetir. Bu amaçla, hizmet sağlayıcının eğitim ve merkez yapılanmaları da dâhil olmak üzere tüm üniteleri Genel Müdürlük veya yetkilendirdiği kurum/kuruluş tarafından haberli veya habersiz denetlenir.

(2) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluşta, birinci fıkra uyarınca Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirilen denetimler arasındaki süre en fazla 2 takvim yılını geçmez.

(3) Genel Müdürlük, uygun görmesi durumunda AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluşun uyum durumunu takip etmek amacıyla bu kurum/kuruluştan raporlar isteyebilir.

(4) Genel Müdürlük aşağıdaki işleri yerine getirme yetkisine sahip olacaktır:

a) AIS sağlanmasına ilişkin kayıtları, verileri, prosedürleri ve diğer materyali incelemek,

b) Söz konusu kayıtlardan, verilerden, prosedürlerden ve diğer materyallerden kopyalar veya suretler almak,

c) Denetleme sırasında sözlü açıklama istemek,

ç) İlgili tesislere girmek ve vasıtaları kullanmak.

(5) Yapılan denetimlerde, tespit edilen ulusal mevzuat, ulusal ve uluslararası standartlara aykırılıklar, Hava Seyrüsefer Hizmet Sağlayıcı Kurum/Kuruluşun sertifikasyonunu etkiler nitelikte olması durumunda, eksikliğin söz konusu olduğu faaliyet ve buna bağlı tüm faaliyetlerin devamı hususu SHY-SEYRÜSEFER Yönetmeliğinin 12. maddesinde belirtilen değerlendirme komisyonunca değerlendirilir.

(6) Yapılan denetimlerde, tespit edilen ulusal mevzuat, ulusal ve uluslararası standartlara aykırılıklar, kusur ve eksiklikler bir üst maddede belirtilen değerlendirme

komisyonunun incelemesine gerek görülmemesi halinde, hizmet sağlayıcıya yazılı olarak bildirilir ve bu eksikliklerin giderilmesi için yeterli bir süre verilerek bu eksikliklerin giderilmesi istenir. Hizmet sağlayıcı, verilen bu süre içinde eksiklikleri gidererek Genel Müdürlüğe bilgi vermek zorundadır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Havacılık Bilgi Yönetimi

Havacılık Bilgi Yönetimi Gereklilikleri

MADDE 10- (1) Havacılık Bilgi Yönetiminin imkan ve işleyişi, ATM sistemi içerisinde kalite teminatı sağlanmış havacılık verisinin/bilgisinin zamanında toplanması, işlenmesi, arşivlenmesi, birleştirilmesi, değişimi ve dağıtımını garanti edecek yeterlilikte olur.

Veri Kalite Şartları

MADDE 11- (1) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş tarafından sağlanacak havacılık verileri aşağıda belirtilen şartları sağlar.

- a) **Veri Doğruluğu:** Havacılık verilerinin doğruluk derecesi, kullanım amacıyla uyumlu olacaktır. Havacılık verilerinin doğruluk durumu ile ilgili şartlar PANS-AIM Dokümanı Ek-1 bölümünde yer almaktadır.
- b) **Veri Çözünürlüğü:** Havacılık verilerinin çözünürlük derecesi mevcut veri doğruluğu ile orantılı olacaktır. Havacılık verisinin çözünürlüğü ile ilgili şartlar PANS-AIM Dokümanı Ek-1 bölümünde yer almaktadır.
- c) **Veri Bütünlüğü:** Havacılık verilerinin bütünlüğü, veri zinciri boyunca kaynağından devamında hedeflenen kullanıcıya değin korunacaktır. Havacılık verilerinin bütünlüğü ile ilgili şartlar PANS-AIM Dokümanı Ek-1 bölümünde yer almaktadır.
- d) **Veri İzlenebilirliği:** Havacılık verilerinin izlenebilirliği, veriler kullanımda olduğu müddetçe sağlanacak ve muhafaza edilecektir.
- e) **Veri Zamanlılığı:** Havacılık verilerinin zamanlılığı, veri öğelerinin geçerlilik süresindeki limitleri içerecek şekilde sağlanacaktır.
- f) **Veri Tamlığı:** Amaçlanan kullanımını desteklemek üzere havacılık verilerinin tam olması sağlanacaktır.
- g) **Veri Formatı:** Havacılık verilerinin formatı, verilerin kullanım amacına uygun biçimde yorumlanmasını sağlayacak yeterlilikte olacaktır.

Havacılık Verisini/Bilgisini Doğrulama ve Geçerli Kılma

MADDE 12- (1) Bir havacılık bilgi ürününün parçası olarak yayınlanacak materyal; AIS birimine gönderilmeden önce gerekli tüm bilgiyi içerdiği ve tamamen doğru olduğunu teyit etmek üzere iyice kontrol edilir.

(2) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş, havacılık verisi/bilgisi alınmadan önce kalite gerekliliklerinin karşılandığını teyit ederek doğrulama ve geçerli kılma prosedürlerini belirler.

Dijital Veri Hata Tespiti

MADDE 13- (1) Havacılık veri ve dijital veri setlerinin iletilmesi ve/veya arşivlenmesi sırasında dijital veri hata tespit teknikleri kullanır. Dijital veri hata tespit teknikleri ile ilgili ayrıntılar PANS-AIM Dokümanında yer almaktadır.

Otomasyon Kullanımı

MADDE 14- (1) Havacılık Bilgi Hizmetlerinin kalite, verimlilik ve maliyet etkinliğini sağlamak üzere otomasyon kullanılır. Veri tabanlarının geliştirilmesi ve veri değişim servislerinin kurulumu ile ilgili rehber materyal Doc 8126 2. Kısım 7. Bölümde yer almaktadır.

Kalite Yönetim Sistemi

MADDE 15- (1) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş, SHY-SEYRÜSEFER yönetmeliğinin 17. Maddesi, Doc 8126 1. Kısım 3. Bölüm ve PANS-AIM Dokümanı 3. Bölümde detayları verilen Kalite Yönetim Sistemini AIS için tesis eder.

(2) Kalite Yönetim sistemi, havacılık bilgi hizmeti fonksiyonu için de kullanılır ve sürdürülebilir olur. ISO 9000 Kalite Yönetim Sistemine uyumlu standartlar içerir.

(3) Kurulan kalite yönetim sistemi için, yeterli beceri ve yeteneğe sahip personel atanır ve bu fonksiyonları yerine getirecek personele gerekli eğitimler verilir.

(4) Havacılık veri kalite gereksinimleri, Chicago Sözleşmesi Ek 15'in Ek 7'sinde verilen gerekliliklere uygun olur.

İnsan Kaynakları

MADDE 16- (1) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş sağlanan hizmetlerin emniyetli, verimli, devamlı ve sürdürülebilir bir şekilde sağlanmasını temin etmek için 14/06/2017 tarihli ve 30096 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan "Havacılık Bilgi Yönetimi Personeli Lisans ve Derecelendirme Yönetmeliği (SHY-65-07)" ilgili hükümlerine uygun olarak nitelikli personel istihdam eder.

(2) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş, AIS/AIM personelinin sağlık ve operasyonel yeterliklerini sürdürdüğü ve görevleriyle ilgili eğitimleri aldıklarını garanti eden bir eğitim ve kontrol sistemine sahip olur.

(3) Sağlık ve eğitim şartlarıyla ilgili ayrıntılar Genel Müdürlükçe yayınlanacak talimatlarla düzenler.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Havacılık Bilgisi Ürün ve Hizmetleri

Genel

MADDE 17- (1) Havacılık bilgileri dinamik ve statik havacılık bilgisi olarak ikiye ayrılır. Dinamik havacılık bilgisi, operasyonel önemi olan kısa zamanlı havacılık duyuruları olup NOTAM şeklinde yayınlanırlar. Statik havacılık bilgisi ise AIRAC tarihlerinde yayınlanan kalıcı nitelikteki havacılık bilgileridir. Standartlaştırılmış sunumla sağlanan Entegre Havacılık Bilgi Paketi bileşenleri; Havacılık Bilgi Yayını (AIP), AIP Değişiklikleri, AIP Ekleri, Havacılık Bilgi Genelgeleri (AIC), Havacılık Haritalarıdır. AIP, AIP Değişiklikleri, AIP Ekleri, AIC, NOTAM ve Havacılık Haritaları ile ilgili detaylı bilgiler PANS-AIM Dokümanı Ek-1'de yer almaktadır.

(2) AIP, AIP Değişiklikleri, AIP Ekleri ve AIC basılı kağıt ve/veya dijital doküman olarak sağlanır.

(3) AIP, AIP Değişiklikleri, AIP Ekleri, AIC, NOTAM ve Havacılık Haritalarının yayınlanması DHMİ'nin sorumluluğundadır.

Havacılık Bilgi Yayını - AIP

MADDE 18 - (1) Hava sahası ve havalimanlarına ilişkin, hava seyrüseferine temel teşkil eden ve işletme açısından önem ve süreklilik arz eden havacılık bilgilerini içerir. Bu bilgilere Ek-15'in Ek-4'ünde yer almaktadır. AIP, temel olarak hava seyrüseferinin ihtiyacı olan kalıcı nitelikteki havacılık bilgisinin uluslararası gereklilikler için değişimini sağlamayı amaçlar.

(2) GEN (Genel Bilgiler), ENR (Yol Bilgileri) ve AD (Havalimanları) olmak üzere üç bölümden oluşur. Bu bölümlerden her biri için içindekiler tablosu oluşturulur. Bu bölümler ve alt bölümlerin içereceği havacılık bilgileri Chicago Sözleşmesi Ek 15'in Ek 1'inde ve PANS-AIM Ek 2'de verilmiştir.

(3) Havacılık Bilgi Yayını, kapsadığı hava sahasının seyrüsefer imkanları, hizmetleri ve prosedürlerinden sorumlu yetkili otorite beyanını, hizmet ve imkanların uluslararası kullanıma müsait olduğu genel şartları, bir kullanıcının Ülkemiz gereklilikleri ile ilgili ICAO düzenlemeleri arasındaki farkları kolaylıkla ayırt edebilmesini sağlayacak biçimde, ulusal düzenleme ve uygulamalar ile ICAO Standart, Tavsiye Edilen Uygulama ve Prosedürler arasındaki önemli farkların listesini, ICAO Standart, Tavsiye Edilen Uygulama ve Prosedürler tarafından alternatif bir uygulamanın sağlandığı önemli bir durumda ülkemizin tercihini içerir.

Havacılık Bilgi Genelgesi - AIC

MADDE 19 – (1) Bir AIC aşağıdakileri sağlamak üzere kullanılır:

a) Mevzuat, düzenleme, prosedür ve imkanlardaki önemli değişiklikler hakkında uzun vadeli tasarı,

b) Uçuş emniyetini etkilemesi muhtemel, tamamıyla açıklayıcı veya tavsiye mahiyetinde bilgi,

c) Teknik, mevzuatsal veya tamamıyla idari konularda açıklayıcı veya tavsiye mahiyetinde bir bilgi veya bildirim içerir.

(2) Bir AIC, AIP veya NOTAM içeriğinde yer alabilecek bilgi için kullanılmaz. Yürürlükteki bir AIC'nin geçerliliği en az yılda bir kez gözden geçirilir, geçerli olan AIC'lerin kontrol listesi düzenli olarak sağlanır.

Havacılık Haritaları

MADDE 20 - (1) Aşağıda listelenen havacılık haritaları, belirlenmiş uluslararası havaalanı/heliportlar için, AIP'nin bir parçasını oluşturur veya AIP alıcılarına ayrı olarak sunulur:

- a) Havaalanı/Heliport Haritası-ICAO;
- b) Havaalanı Yer Hareket Haritası-ICAO;
- c) Havaalanı Mania Haritası-ICAO Tip A;
- ç) Havaalanı Arazi ve Mania Haritası-ICAO (Dijital);
- d) Hava Aracı Yanaşma ve Park Etme Haritası-ICAO;

- e) Hava Sahası Haritası-ICAO;
- f) ATC Gözetim Minimum İrtifa Haritası-ICAO;
- g) Aletli Yaklaşma Haritası-ICAO;
- ğ) Hassas Yaklaşma Arazi Haritası-ICAO;
- h) Standart Varış Haritası-Aletli (STAR)-ICAO;
- ı) Standart Kalkış Haritası-Aletli (SID)-ICAO;
- i) Görerek Yaklaşma Haritası-ICAO.

(2) Yol Haritası-ICAO (varsa) AIP'nin bir bölümünü oluşturacak veya AIP alıcılarına ayrı olarak sunulur.

(3) Aşağıda listelenen Havacılık Haritaları varsa Havacılık Bilgi Ürünleri olarak sağlanır.

- a) Dünya Havacılık Haritası-ICAO 1:1 000 000 ölçekli;
- b) Havacılık Haritası-ICAO 1:500 000 ölçekli;
- c) Hava Seyrüsefer Haritası-ICAO Küçük Ölçekli;
- d) Planlama Haritası-ICAO Haritası.

NOTAM

MADDE 21 – (1) Geniş metin ve grafik içeren bilgiler haricinde, havacılık operasyonları ile ilgili havacılara duyurulması gereken kısa süreli geçici değişiklikler, uzun süreli geçici değişiklikler ya da operasyonel olarak önemli kalıcı değişiklikler, NOTAM yayını ile yayımlanır.

(2) NOTAM'lar yurt içine Ankara Uluslararası NOTAM Ofisi ve İstanbul Ulusal NOTAM Ofisi tarafından Türkçe, yurt dışına ise Ankara Uluslararası NOTAM Ofisi tarafından İngilizce olmak üzere 2 kategoride yayımlanır.

(3) NOTAM ile birlikte SNOWTAM ve ASHTAM'ı da içeren ayrıntılı bilgiler PANS-AIM Dokümanı, Doc 8126, ve OPADD dokümanında yer almaktadır.

(4) Türkiye ve KKTC Hava Sahasına/ Havalimanlarına ait NOTAM talep etme, yayımlama, dağıtım ve takibine ilişkin esasları, sorumlulukları ve standartları belirleyerek hizmetin devamını sağlamak DHMİ'nin sorumluluğundadır.

(5) DHMİ, NOTAM ile ilgili olarak DHMİ Genel Müdürlüğü, İstanbul Ulusal NOTAM Ofisi, Ankara Uluslararası NOTAM Ofisi ve diğer AIM Ofislerin sorumluluk ve görev paylaşımını; yukarıdaki notta yer alan rehber dokümanlarda belirtilen ilkeler doğrultusunda NOTAM ile ilgili uygulama usul ve esaslarını belirleyerek yönergeyle yayımlar.

(5) Geçerli NOTAM'ların kontrol listesi DHMİ tarafından düzenli olarak yayımlanır.

Dijital Veri Setleri

MADDE 22 - (1) Bir üst maddedeki Havacılık Bilgi Ürünlerine ilaveten aşağıdaki veri setleri için dijital veri sağlanabilir;

- a) **AIP Veri Seti:** Hava seyrüseferi için gerekli, uzun süreli (kalıcı bilgi ve uzun süreli geçici değişiklikler) havacılık bilgisinin dijital gösterimi.
- b) **Arazi Veri Seti:** Arazi yüzeyinin, ortak veriyi referans alan bir koordinat sisteminin tüm noktalarındaki rakım değerleri şeklindeki dijital gösterimi.
- c) **Mania Veri Seti:** Maniaların dikey veya yatay alanının dijital sunumu.
- d) **Havaalanı Haritalandırma Veri Seti:** Havaalanı unsurlarının (örn. pist eşiği, taksi yolları, apron park noktaları) dijital gösterimi.

e) **Aletli Uçuş Prosedürü Veri Seti:** Aletli uçuş prosedürünün dijital gösterimi

Uçuş Öncesi Bilgi Hizmeti

MADDE 23 - (1) Uluslararası hava operasyonlarına açık herhangi bir Havaalanı/Heliport için, uçuş güzergahıyla ilgili havacılık bilgisi, uçuş mürettebatı ve uçuş öncesi bilgidен sorumlu birimleri içeren uçuş hareket personeline sağlanacaktır.

(2) Uçuş öncesi planlama amaçlı sağlanan havacılık bilgileri, Havacılık Bilgi Ürünleri öğelerinden operasyonel önem arz eden bilgileri içerecektir.

(3) Operasyonel öneme sahip geçerli NOTAM'ların listesi ve diğer önemli bilgiler uçuş mürettebatına PIB şeklinde sunulacaktır. PIB hazırlama hakkında rehber bilgiler Doküman 8126'da yer almaktadır.

Uçuş Sonrası Bilgi Hizmeti

MADDE 24 - (1) Uluslararası uçuş operasyonlarına açık herhangi bir havalimanı/heliport için, hava seyrüsefer kolaylıklarının durumu ve işleyişiyle ilgili uçuş mürettebatının not ettiği bilgiyi uçuş sonrasında almak için gerekli düzenlemeler yapılır.

(2) Bir üst maddede bahsedilen düzenlemeler, şartlar gerektirdiğinde yukarıda sözü edilen mahiyetteki uçuş sonrası bilgisinin dağıtılmak üzere AIS Birimine sunulacağını garanti eder.

(3) Uluslararası uçuş operasyonlarına açık herhangi bir havalimanı/heliport için, uçuş mürettebatı tarafından gözlemlenen kuş ve diğer vahşi hayat tehlikesinin varlığıyla ilgili bilginin uçuş sonrasında temin edilmesi için gerekli düzenlemeler yapılır.

(4) Şartlar gerektirdiğinde, kuş ve diğer vahşi hayat tehlikesinin varlığıyla ilgili bilgi dağıtılmak üzere AIS Birimine sunulur.

Dağıtım Hizmetleri

MADDE 25 - (1) AIP, AIP Değişiklikleri, AIP Ekleri ve AIC'ler ile diğer tüm havacılık bilgi ürünleri dijital yollar ya da AIS Ofisler aracılığıyla en kısa sürede kullanıcılara sağlanır.

(2) NOTAM Dağıtımı:

a) NOTAM dağıtımını talep bazlı yapılacaktır.

b) NOTAM, ICAO iletişim prosedürlerinin ilgili gereçleriyle uyumlu olarak hazırlanacaktır.

c) NOTAM dağıtımını için Havacılık Sabit Servisi kullanılır.

d) Uluslararası NOTAM değişimi yalnızca karşılıklı anlaşma yapılmış uluslararası NOTAM Ofisleriyle yapılacaktır.

YEDİNCİ BÖLÜM

Havacılık Bilgi Güncellemeleri

Genel

MADDE 25- (1) AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş tarafından, havacılık verileri ve havacılık bilgilerinin güncel olması sağlanır.

(2) Dünyayla eşgüdüm ve havacılık verisi/bilgisi kullanıcılarının uyumunu sağlamak üzere; önceden tasarlanmış, önemli ve belli başlı, uçuş operasyonlarına etki edebilecek değişiklikler yürürlük tarihleri ICAO tarafından belirlenen, AIRAC döngüsü dahilinde yayımlanır.

(3) AIRAC döngüsü dahilinde sağlanan bilgi, AIS Sağlayıcı Kurum/Kuruluş tarafından kullanıcılara yürürlük tarihinden en az 28 gün önce sunulur.

(4) AIP’de operasyonel olarak kalıcı ve önemli değişiklikler, AIRAC döngüsüne uygun olarak yapılır. Değişiklikten etkilenen konuların kısa bir göstergesi AIP Değişikliği kapak sayfasında verilir.

(5) Her AIP Değişikliği’ne ardışık olan bir seri numarası tahsis edilir. Her AIP Değişikliği, kapak sayfasında bir yayın tarihi içerir ve yapılan değişikliklerin yürürlük tarihi belirtilir.

(6) AIRAC tarihinde, yapılacak bir değişiklik yoksa, bunu belirtmek için ‘NIL’ duyurusu yapılır.

(7) AIP Ekleri, özel sayfalar halinde yayımlanır ve AIP’deki bilgilerde uzun süreli (3 aydan daha fazla) geçici değişiklikler ya da kısa süreli kapsamlı metin ve/veya grafikleri içeren bilgiler bulunur.

(8) Her AIP Eki’ne ardışık ve takvim yılını temel alan bir seri numarası verilir. AIP Eki sayfaları, AIP içerisinde geçerli olduğu sürece tutulur.

(9) AIP Eki ile ilgili bir hata olduğunda ya da geçerlilik zamanı değiştiğinde yeni bir AIP Eki yayımlanır. Bir AIP Eki, NOTAM’ın yerini aldığı Ek’te NOTAM’ın seri numarası verilir. Geçerli AIP SUP’ların bir kontrol listesi düzenli olarak sağlanır.

(4) AIRAC döngüsü ve havacılık bilgilerindeki değişikliklerin kalıcı değişiklik, uzun süreli geçici değişiklik, kısa süreli geçici değişiklik olarak değerlendirilmeleri ve bu doğrultuda AIRAC döngüsü dahilinde bir Havacılık Bilgi Ürünü (AIRAC AIP Değişikliği, AIRAC AIP Eki) olarak ya da AIRAC döngüsü haricinde bir Havacılık Bilgi Ürünü (AIP Değişikliği, AIP Eki, NOTAM) olarak yayımlanması ile ilgili ayrıntılı bilgiler Doküman 8126’da yer almaktadır.

(6) Havacılık bilgi güncellemeleriyle ilgili, Ek 15 6. Bölüm, 6.3.2 Maddesinde belirtilen ilkeler doğrultusunda hangi hususların NOTAM ile yayımlanacağı, hangi hususların NOTAM ile yayımlanmayacağı, ülkemizde NOTAM yayımlama yetkisini haiz DHMİ tarafından hazırlanacak NOTAM Yönergesi içerisinde yer alır.

(7) Veri setleri güncel tutulabilmeleri için AIP ile senkronize şekilde düzenli aralıklarla değiştirilir veya yeniden basılır.

(8) Daimi değişiklikler ve uzun süreli (3 ay veya daha uzun) geçici değişiklikler dijital veri seti olarak sağlandığında tam bir veri seti halinde veya yalnızca daha önce yayımlanmış tam veri setinden farklılıkları içeren bir alt set olarak yayımlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

İdari Yaptırımlar

MADDE 25- (1) Bu Talimatta yer alan hükümlere uymayan AIS Hizmet Sağlayıcıları hakkında, Genel Müdürlükçe yayımlanan SHY-SEYRÜSEFER Yönetmeliğinin 14.

Maddesinin 6. ve 7. fıkraları ile 29/1/2013 tarihli ve 28543 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Tarafından Verilecek İdari Para Cezaları Hakkında Yönetmelik (SHY-İPC) ve ilgili diğer mevzuatta yer alan idari yaptırımlar uygulanır.

Talimatta Hüküm Bulunmayan Haller

MADDE 26- (1) Bu Talimatta hüküm bulunmayan hallerde, Genel Müdürlükçe yayımlanan düzenlemeler ile Türkiye'nin üyesi bulunduğu Uluslararası Sivil Havacılık Kuruluşları tarafından yayımlanan dokümanlarda belirtilen hükümler uygulanır.

Yürürlük

MADDE 27 – (1) Bu Talimat yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 28 – (1) Bu Talimat hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.